

ده هستی نظام پر عدل ولاړ دی

عادل خدای (جل جلاله) په سورة الرحمن کې فرمایي: زبارة: الله (جل جلاله) آسمان پورته کړی او تله یې اېښې ده، ترڅو تاسو په تله کې تېری ونه کړئ. زیاتره اسلاف له دې نه دا استنباط کوي، که په کائناتو کې د حق او عدل ساتنه ملحوظه نه وي، نو د نړۍ، نړۍ والو او ټولو کائناتو دا ټول انتظام، ساتنه او انضباط سره ګډوډ کیده. تفسیر کابلی، ج ۲، ص ۱۳۰۳

د تاسیس کال ۱۴۴۳ هـ ق ۱۴۰۰ هـ ش

د سترې محکمې کاري څرګندویه خپرونه

مسلسله شمېره (۳۷)

۲۵ جون ۲۰۲۳ م

۷ ذوالحجة الحرام ۱۴۴۴ هـ ق

یک شنبه ۴ چنگاښ ۱۴۰۲ هـ ش

لغمان ولایت کې پر یوه قاتل د قصاص الهي حکم تطبیق شو

سه شنبه (۱۴۴۴/۱۲/۲ هـ ق نېټه) د لغمان ولایت مقام تر څنګ عیدګاه مسجد کې پر یوه قاتل د قصاص الهي حکم تطبیق شو. دا جمل په نوم دغه قاتل د نسیم زوی د کابل ولایت د ګلدرې ولسوالۍ فعلی اوسېدونکی و. په دوو مرحلو کې دا قتلونه ترسره شوي وه، چې لومړی قتل یې د ناربه اسلحو په توسط د شپې په یوه بجه کور ته په اوښتلو سره د لغمان ولایت قرغیو ولسوالۍ د اوسېدونکي جمعه خان اولادونه هر یو اسحاق، حکیم الله، حقیار او لایقه وژلي، او په دوهمه مرحل کې د توپک په ذریعه سیدولي مشهور په شینا ولد جمعه خان وژلی. د نگرهار زون د ابتدائیه محکمې له لوري په اوله دعوی کې د مدعی د شاهدانو د نه موجودیت او د مدعی له لوري مدعی علیه ته د قسم په نه ورکړي قضاء بالترک فیصله صادره کړه، او په دوهمې دعوی کې فیصله قضاء بالالزام بناء په اقرار صادره کړه. دغه موضوع د اسلامي امارت محاکمو ته له راجع کېدو وروسته د اسلامي امارت د درې ګونو محاکمو (ابتدائیه، مرافعه او تمیز) لخوا په ډېر دقیق ډول وڅېړل شوه چې د هرې محکمې لخوا پرې د قصاص حکم صادر شو. وروسته دغه حکم د اسلامي امارت د زعییم عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله حضور ته د تائید لپاره وړاندې شو. د عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله لخوا هم د دې موضوع په اړه د وروستي احتیاط په منظور فرق العاده څېړنه وشوه او له علماء کرامو سره په یوه ستره غونډه کې پرې بحث وشو چې په پای کې یې پر قاتل د قصاص شرعي حکم تائید او د هغه د تطبیق امر یې ورکړ. د دغه حکم د تطبیق لپاره د هیواد سترې محکمې ته هدایت وشو چې د قصاص یاد حکم باید سه شنبه د ۱۴۴۴ هـ ق کال د ذوالحجې میاشتې په ۲مه نېټه د لغمان ولایت په مرکز کې تطبیق کړي. په هغه غونډه کې چې په همدې مناسبت جوړه شوي وه د سترې محکمې د جزاء دېوان عمومي رئیس مفتي عتیق الله (درویش)، د اسلامي امارت ګڼ شمېر مسؤلینو او عامو هیوادوالو برخه اخیستې وه. غونډه په هیواد کې د سرتاسري امنیت د لایتینګښت، د خلکو شرعي حقونو ته د لا رسېدا او د اسلامي شریعت د لا ښه تطبیق لپاره په دعاء او د مقتول د وارثینو لخوا د قاتل په وژنه او په دې اړوند د الله تعالی د ستر حکم قصاص په تطبیق پای ته ورسېده.

د سترې محکمې د عالی شورا ۲۷ مه غونډه ترسره شوه

چهارشنبه (۱۴۴۴/۱۱/۲۵ هـ ق نېټه) د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې د رئیس او قاضي القضاة محترم شیخ عبدالحکیم (حقاني) صاحب په مشرۍ د سترې محکمې د عالی شورا ۲۷مه غونډه ترسره شوه. د سترې محکمې د عالی شورا په دې ناسته کې چې د سترې محکمې د رئیس او قاضي القضاة محترم شیخ عبدالحکیم (حقاني) صاحب په مشرۍ جوړه شوې وه د عالی شورا غړو محترم شیخ محمدقاسم (راسخ) صاحب، محترم شیخ عبدالمالک (حقاني) صاحب، محترم شیخ خیرجان (خیرخواه) صاحب، محترم شیخ محمد شریف (حقاني) صاحب او محترم مفتي عبدالرشید (سعید) صاحب ګډون درلود. د عالی شورا په دې ناسته کې د غونډې په اجنابا کې د شاملو (۴) مهمو موضوعاتو په اړه تر تفصیلي خبرو وروسته د یادو موضوعاتو اړوند فیصلې صادرې شوې. د سترې محکمې د عالی شورا یاده ناسته د دعاء په ویلو سره پای ته ورسېده.

د سترې محکمې متحدالمآلونه

افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې د عالی شورا غونډه دا ناسته د یادې غونډې دویمه موضوع داسې وه: ((د ځینې محاکمو استهدآت رارسیدلي دي چې خلاصه یې داسې ده: یوه موضوع څو جهتونه لري د یوه جهت په لحاظ د یوه دیوان مربوط وي د بل جهت په اعتبار د بل دیوان مربوط وي وي لکه: تجارتي دعوه وي داثن د پور او د فریبکاری دعوه پر مډیون لري. اوله دعوه یې د تجارتي دیوان دوهمه یې د امنیت عامه دیوان مربوط ده یا په حقوقي دعوه کې جنګ سوی وي مربوطه دیوان یې حقوقي اړخ خلاصوي جزائي اړخ یې بل دیوان ته استوي، چې په دې ترتیب سره د خلکو د یوې موضوع حل او فصل د میاشتو پر ځای کله کلونه وخت نیسي په اړه یې چې څرنگه هدایت وي د هغه سره سم به اجراء ترسره شي.))

په اړه یې د سترې محکمې عالی شورا د تصویب نمبر (۳۸) مورخ ۱۴۴۴/۱۰/۲۰ هـ ق د دویمې پریکړې په اساس داسې هدایت وکړ: ((هغه موضوعات چې څو اړخونه لري په هغو کې دي محاکم د موضوع اصل او فرع سره جلا کړي د کومي محکمې یا دیوان سره چې د موضوع اصل تعلق درلود هغه محکمه یا دیوان دي د موضوع ټول فرعي جهتونه د اداري اصولنامې د (۸۹) مادې مطابق د اصلي دعوي سره یو ځای په اصولي طریقې فیصله کړي.))

بناءً د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې د عالی شورا پورته تحریر شوی هدایت د دې متحدالمآل په توسط د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې مربوط ریاستونو، تمیزونو، دیوانونو، مرافعه او ابتدائیه محکمو ته واستول شو ترڅو د هغې په رڼاکي شرعي او اصولي کړنې ترسره شي.

د متحدالمآل ګڼه: ۵۱
نېټه: ۱۴۴۴/۱۰/۲۶ هـ ق

د افغانستان اسلامي امارت د تمیز ونو، دیوانونو، مرافعه او ابتدائیه محکمو قدرمنو منسوبینو ته!

السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته

وبعد: په تاریخ ۱۴۴۴/۱۰/۲۰ هـ ق چې د ۱۴۰۲ هجری لمریز کال د ثور میاشتې د شلمې (۲۰) نېټې سره سمون خوري، د

په نبوي دوره کې قضاء

شپږمه برخه

حاکم دا خبره ذکر کړې ده چې رسول الله صلي الله عليه وسلم ته دوه دعوه کوونکي راغلل، نو رسول الله صلي الله عليه وسلم عمرو رضي الله عنه ته وفرمایلي: «د دوی ترمنځ پرېکړه وکړه. عمرو وویل: ای د الله رسوله صلی الله علیه وسلم! زه څنګه د دوی ترمنځ پرېکړه وکړم، په داسې حال کې چې ته حاضر یې؟ رسول الله صلي الله عليه وسلم وویل: هو، که چیرې دې صحیح پرېکړه وکړه، نو ستا لپاره لس اجرونه دي او که ته د خپل کوښښ سره خطا شوي، نو بیا هم ستا لپاره اجر شته». د دې روایت په اړه ویل شوي دي چې د اسناد له مخې دا حدیث صحیح دی، خو په دغه ډول نه دی نقل شوی. [رواه الحاکم، رقم (۷۰۰۴)].

دار القطني کې یو روایت ذکر شوی دی، چې یو قوم خپله هغه دعوه چې په خص (د لرګیو څخه جوړ شوي خونې) کې منځته راغلې وه، رسول الله صلي الله عليه وسلم ته وړاندې کړه، نو رسول الله صلي الله عليه وسلم حذیفه رضي الله عنه د هغوی سره ولېږي، تر څو د هغوی ترمنځ پرېکړه وکړي، نو حذیفه رضي الله عنه د هغه خلکو په حق کې پرېکړه وکړه کوم چې د لرګي ټولو رسی ورته نژدې وې. کله چې حذیفه رضي الله عنه بیرته راستون شو، رسول الله صلي الله عليه وسلم یې خبر کړ، نو رسول الله صلي الله عليه وسلم وویل: «حقه او پرځای پرېکړه دې کړې ده». [رواه الدارقطني، رقم (۴۵۴۵)]

اخذليک: تمة النظام، ۳۱ صفحه، تأليف: قاضي القضاة شيخ عبدالحکيم حقاني صاحب/ ډيارن: مولوي عبدالرحيم راشد

جلسه اداری محکمه مرافعه ولایت بدخشان دایر گردید

محکمه در یک فضای آرام و سالم با اطمینان قلب غرض حل مشکلات خلق الله اجرای وظیفه نمایند.

در اخیر رئیس محکمه شهری و سایر مشارکین تذکر بعمل آوردند که جلسات اداری در اخیر هر هفته دایر گردد تا غرض حل مشکلات قضائی و اداری ممد واقع شود.

همچنان تذکر بعمل آمد از اینکه قضایا در دیوان های مدنی مرافعه و شهری روز افزون شده تعداد مراجعین زیاد شده از این ناحیه شکایات مراجعین بلند شده است جهت حل این مشکل به مقامات عالییه پیشنهاد گردد تا پرسونل دیوان های مدنی در تشکیل سال ۱۴۰۲ اضافه شود. و جلسه با دعائیه خیر توسط رئیس محکمه شهری خاتمه یافت.

نموده قضایا را بصورت احسن و بهتر حل و فصل نمایند.

۵- عدم مداخله در امور یکدیگر و عدم پذیرش مهمان شخصی در دفاتر کاری در اوقات رسمی تا باعث سکتگی در امورات خلق الله به وجود نیاید.

۶- به تنظیم دفاتر کاری و ماحول محکمه و صرفه جوی در مصارف برق و آب تاکید بعمل آمد.

۷- همکاری با قطعه مفرزه محکمه در تامین امنیت محکمه؛ از اینکه پرسنل محکمه مرافعه، ریاست محکمه شهری، آمریت وثایق و محکمه اختصاصی در یک محوطه اجرای وظیفه می نمایند لذا برای تامین امنیت و جلوگیری از دخول افراد مشکوک در محکمه و جلوگیری از ازدحام مراجعین در دفاتر کاری برای پرسونل امنیتی جدا همکاری نماین. تا اینکه پرسونل

۱- به رعایت رژیم رسمی اوقات کاری تاکید صورت گرفته تذکر بعمل آمد که بعضی از قضات و پرسونل اداری اوقات رسمی کاری را طبق اصول رعایت نمی نمایند باید جدا رعایت گردد در صورت تخلف برخورد اصولی صورت خواهد گرفت.

۲- حل و فصل قضایا در میعاد معینه آن؛ تعدادی مراجعین از تاخیر بررسی دوسیه های نسبتی شان شکایت دارند در مورد تاکید بعمل آمد تا قضایا در میعاد معینه آن حل و فصل گردید از این ناحیه شکایت مراجعین مرفوع گردد.

۳- سلوک و اسلوب قضائی در مورد مراجعین جداً رعایت گردد.

۴- پرسونل محاکم در امور قضائی و اداری از آمرین مافوق خود اطاعت داشته در امور محوله باهم مشوره

جلسه اداری ریاست محکمه مرافعه ولایت بدخشان بتاريخ ۱۴۴۴/۱۱/۲۶ هـ. ق تحت ریاست محترم مولوی شمس الله «عزیزی» رئیس محکمه مرافعه با اشتراک همه قضات اعم از رؤساء و قضات دیوان های مرافعه، شهری و قضات آمریت وثایق و مخزن و قضات محکمه اختصاصی و به شمول پرسونل اداری در دفتر کاری ریاست محکمه مرافعه دایر گردید.

ابتداء جلسه با تلاوت آیاتی چند از کلام الله مجید توسط قاضی عبدالصویر عضو «محرر» دیوان امنیت عامه محکمه مرافعه آغاز شد سپس رئیس محکمه مرافعه راجع به اهمیت تدویر جلسات اداری غرض استماع مشکلات مراجعین و جستجوی راه های حل آن پر ارزش تلقی نموده و روی موضوعات شامل آجنداء جلسه ذیلاً بحث و تبادل نظر صورت گرفت:

د قضائی تعلیماتو په ریاست کې د پکتیا او بامیانو ولایتونو ۱۰۶ تنو قضاتو ته علمي او تربيتي سيمينار ورکړل شو.

په دې سربيره په نوموړو د قضاء په برخه کې عملي کار هم ترسره شو چې د مختلفو موضوعاتو او مثبتو اسبابو په نظر کې نیولو سره یو شمېر مکملې فیصلې پرې مطالعه او ولیکل شوې.

یاد سيمينار د ذوالحجې د میاشتې په لومړۍ نېټه د یو لړ مهمو توصیو سره پای ته ورسېد.

کې یې اداري اصولنامه، حقوقي اصولنامه، معین القضاة والمفتیین او د رهنمایی وثائق مهمې برخې درساً وویل شوې، او همداراز د اسنادو او وثیقو، عریضو او جلب پانو، صورت دعوی، دفع دعوی او فیصلو لیکلو شرائط، د اشتباه موارد اوگنې نور اړین قضائی او اداري معلومات ورسره شریک شول.

مفتیانو او محررینو لپاره علمي او تربيتي سيمينار پیل شو.

په دغه سيمينار کې د مسلکي استادانو له لوري نوموړو ته په قضائي او اداري برخه کې پراخ معلومات ورکړل شول.

یاد سيمينار چې پوره لس ورځې یې دوام وکړ، په ترڅ

دوشنبه ۱۴۴۴/۱۲/۱ هـ. ق نېټه د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې د قضائي تعلیماتو ریاست له لوري د روان ۱۴۴۴ هـ. ق کال د ذوالقعدې په ۲۱ نېټه د شنبې په ورځ د قضائي تعلیماتو ریاست په تالار کې د پکتیا او بامیان ولایتونو د مرافعه محکمې، ښاري محکمې او د ولسوالیو د ابتدائیه محاکمو د قضاتو،

د کندهار ولایت د مرافعه محکمې د رئیس په مشرۍ د دېوانونو د رئیسانو تر منځ غونډه ترسره شوه

څېړنه وکړې. او په یاده غونډه کې هدایت وشو، چې محاکم دي په خپلو فیصلو کې د فیصلې لیکلو تعلیماتامې (۶۴) مادې هدایت مطابق عمل وکړي.

یاده غونډه د دعا په ویلو سره پای ته ورسېده.

معلومات راکړې، بهتره به وي چې په میاشت کې یو یا دوه ځلې ټول د دېوانونو رئیسان هغه که ابتدائیه او یا مرافعه دي له محبس څخه لیدنه وکړي ترڅو هیڅ یو بندي د بې سرنوشتۍ په حالت کې پاته نه وي.

همدارنگه په یاده غونډه کې په یوه حقوقي موضوع باندې هم بحث وشو او هیئت ورته وټاکل شو ترڅو ساحې ته ولاړ شي له نږدې په موضوع کې تحقیق او

(سفیان) صاحب لخوا د قرآن کریم د څو مبارکو آیاتونو په تلاوت پیل شوه.

وروسته د مرافعه محکمې رئیس محترم شیخ الحدیث مولوي عبدالغفار (بحر) صاحب په خپله وینا کې وویل: څرنگه چې لیدل کیږي یو تعداد د مرافعه محکمې رئیس صاحبانو له محبس څخه لیدنه کړې وه او په خپلو راپورونو کې یې یو تعداد د بندیانو د بې سرنوشتۍ

سه شنبه ۱۴۴۴/۱۱/۲۴ هـ. ق نېټه د کندهار ولایت مرافعه محکمې د دېوانونو رئیسانو غونډه په داسي حال کې، چې د یادو دېوانونو رئیسانو، د تحریراتو رئیس او د وثایقو آمر گډون درلود، د مرافعه محکمې رئیس محترم شیخ الحدیث مولوي عبدالغفار(بحر)صاحب په مشرۍ دایره شوه.

یاده غونډه د مدني دېوان د رئیس مولوي عبدالجلیل

طی دو هفته در محاکم استیناف ولایت سمنگان علاوه بر حل و فصل (۱۰۵) جلد دوسیه، ۱۲۰ قطعه وثایق مختلف النوع نیز اجراء شده است

(۱۹) دوسیه مسترد مکتوبی، در مورد (۱۳) دوسیه به قرار قضائی اجراءات بعمل آمده و متباقی دوسیه ها تحت کار می باشد. همچنان به تعداد (۱۲۰) قطعه وثایق مختلف النوع نیز طی دو هفته اجراء گردیده است.

قرار قضائی اجراءات بعمل آمده و متباقی دوسیه ها تحت کار می باشد.

در بخش جزائی:

در جریان دو هفته به تعداد (۴۷) دوسیه وارد محاکم آن ولایت گردیده در حالیکه چندین دوسیه نیز از قبل تحت دوران قرار داشته که از آن جمله (۱۶) دوسیه فیصله،

نموده است:

در بخش حقوقی:

در جریان دو هفته به تعداد (۵۸) دوسیه وارد محاکم آن ولایت گردیده در حالیکه چندین دوسیه نیز از قبل تحت دوران قرار داشته که از آن جمله (۱۱) دوسیه فیصله، (۴) دوسیه مسترد مکتوبی، در مورد (۲۶) دوسیه به

گزارش اجراءات دو هفته ئی ریاست عمومی محاکم استیناف ولایت سمنگان شامل دواوین استینافی، محکمه ابتدائیه شهری، آمریت ثبت اسناد وثایق و مخزن و محاکم ابتدائیه ولسوالیهای آن ولایت در بخش های حقوقی، جزائی و وثایق از تاریخ ۱۴۴۴/۱۱/۷ هـ. ق الی ۱۴۴۴/۱۱/۱۹ هـ. ق به شرح ذیل مواصلت

رئیس جدید التقرر محکمه مرافعه ولایت جوزجان به همکاری همکارانش معرفی گردید

بعداً در ادامه سخنرانی محترم مولوی عبدالغنی «سعید» رئیس جدید التقرر محکمه مرافعه به مقام ولایت و تمام بخش های عدلی و قضائی اطمینان داد که از هیچگونه تلاش در جهت بهبود امور و حل مشکلات این ولایت دریغ نخواهند کرد.

همچنان رئیس محکمه مرافعه تاکید بر هماهنگی و همکاری میان نهادهای عدلی و قضائی و سایر ارگانهای دولتی در آن ولایت نمود و از قضات محکمه جوزجان خواست که با من همکاری بوده تا دست بدست شده عدالت را بوجه احسن انجام دهیم.

در اخیر محفل معرفی با دعائیه محترم مولوی خوشحال رئیس استخبارات خاتمه یافت.

متعاقباً رئیس محکمه مرافعه ولایت سرپل بالنویه ایراد سخن نموده گفت که تبدیل و تغییر در نظام امارت اسلامی افغانستان یک اصل بوده و برای تمام اراکین ولایت جوزجان تقرر محترم سعید صاحب را تبریک و تهنیت عرض نموده و از خدمات شایسته محترم مفتی عبدالوهاب «زاهد» در این ولایت قدردانی می نمایم.

هكذا رئیس شورای علماء تشریف آوری رئیس جدید التقرر را در آن ولایت خیر مقدم گفته و منیث شورای علماء خواستند که ملت ما به کمک زیاد نیاز داشته باید کمک نمائیم تا ملت رنجیده مان از سرگردانی رهائی پیدا کنند.

همین طور فورم پ۲ محترم مولوی عبدالغنی «سعید» رئیس جدید التقرر محکمه مرافعه توسط محترم عبدالقیوم «نظری» آمر منابع بشری مقام ولایت قرائت گردید.

و برای محترم مولوی عبدالغنی «سعید» رئیس جدید التقرر محکمه مرافعه آرزوی مؤفقت و کامیابی در راستای امورات کاری شان نموده و از تمام ادارات عدلی و قضائی تقاضاء نمود که در جهت حل مشکلات هماهنگی و همکاری لازم را نمایند.

بعداً محترم مفتی عبدالوهاب «زاهد» رئیس اسبق محکمه مرافعه افزود که هر نوع فرامین که از مقامات ذیصلاح صادر می گردد اطاعت نموده و به آن عمل می نمایم و همچنین از تمام قضات، محررین، مفتی صاحبان معافی خواسته، اگر در جریان مدیریتم کدام اشتباه صورت گرفته باشد به بزرگواری شان عفو نمایند، هكذا تمام کارمندان اداری و قضائی محکمه مرافعه تقاضاء نمودند که با محترم مولوی عبدالغنی «سعید» همکاری لازم نموده و از آن اطاعت نمایند.

مؤرخ ۱۴۴۴/۱۱/۲۲ هـ. ق محفل معرفی محترم مولوی عبدالغنی «سعید» رئیس عمومی محکمه مرافعه ولایت جوزجان با حضور داشت محترم قاری گل حیدر «شفق» والی آن ولایت، مفتی عبدالوهاب «زاهد» رئیس اسبق محکمه مرافعه ولایت جوزجان، رئیس محکمه مرافعه ولایت سرپل، قوماندان امنیه، رئیس استخبارات، رئیس شورای علماء، مسؤولین ادارات ذریبط، قضات محاکم ولایات جوزجان و فاریاب، مفتی صاحبان و محررین در صالون مقام آن ولایت برگزار گردید.

ابتداء محفل با تلاوت آیاتی چند از کلام الله مجید توسط یکتن از اعضای جلسه آغاز گردید سپس والی آن ولایت ضمن معرفی رئیس جدید التقرر محکمه مرافعه از تلاش های خوب مسلکی قضائی محترم مفتی عبدالوهاب «زاهد» رئیس اسبق محکمه مرافعه اظهار قدردانی نموده

رئیس عمومی محکمه مرافعه ولایت فاریاب با رئیس امر بالمعروف و نهی عن المنکر آن ولایت دیدار و ملاقات نمود

ریاست امر بالمعروف و نهی عن المنکر فاریاب را به محکمه مرافعه خیر مقدم عرض نموده طی صحبتی گفت که بخاطر رسیده گی بهتر در تطبیق احکام شریعت اسلامی و قوانین نافذ امارت اسلامی افغانستان با ادارات، بالاخص با محاکم همکاری بیشتر داشته و بخاطر روشن ساختن اذهان عامه تلاش نمایند و ملاقات با دعائیه خیر و فلاح ملت خاتمه یافت.

ریاست امر بالمعروف و نهی عن المنکر با محاکم بسیار مفید و ارزنده بوده بخاطر که ریاست امر بالمعروف و نهی عن المنکر همیشه بخاطر از بین بردن فساد، منکرات و اعمال که مخالف احکام دین مقدس اسلام بوده باشد سعی و تلاش می نماید و در جامعه جایگاه مهمی دارد و از آن طریق در مورد رساندن راه شریعت و تشریح امورات خیر برای مردم نقش بسزای دارد.

ضمن تبریکی و خوش آمدید رئیس جدید التقرر محکمه مرافعه افزود:
الحمد لله نظام اسلامی در افغانستان در اثر نصرت و کمک الله متعال و قربانی های ملت مجاهد افغانستان حاکم گردیده است و امنیت سرتاسری تامین بوده و بخاطر تأمین و برقراری عدالت و تطبیق شریعت غرای محمدی صلی الله علیه وسلم و فرامین امارت اسلامی افغانستان همکاری و هماهنگی لازم میان ادارات امارتی خصوصاً

یوم دوشنبه مورخ ۲۳ ذوالقعدة الحرام / ۱۴۴۴ هـ. ق محترم مفتی عبدالوهاب «زاهد» رئیس عمومی محکمه مرافعه ولایت فاریاب با محترم مولوی صادق «ثاقب» رئیس امر بالمعروف و نهی عن المنکر و اعضاء ریاست امر بالمعروف و نهی عن المنکر آن ولایت در دفتر کاری اش پیرامون موضوعات مرتبط دیدار و ملاقات نمود. در نخست ملاقات با تلاوت آیاتی چند از کلام الله مجید آغاز شد، سپس رئیس امر بالمعروف و نهی عن المنکر

رئیس عمومی محکمه مرافعه ولایت بغلان از محکمه ابتدائیه شهری پلخمری بازدید کرد

دین امتناع میکند و از امر محکمه ترمذ میوزد توقیف گردد. – اگر مدیون با وصف توقیف ویندی شدن از ادای دین باز هم ابا میوزد مطابق مواد (۹۹۸-۹۹۹) مجله الاحکام عدلیه فیصله خویش را به اموال و جایداد مدیون صادر نماید.

گرفته و در حصه حل مشکلات شان از دقت لازم شرعی و اصولی استفاده کنید.
– اگر آغده از مقروضین غرض پرداخت شان از قاضی محکمه مهلت میخوانند قاضی موظف برای شان مهلت معینه را بدهد.
– هرگاه مدیون در صورت داشتن قدرت مالی از پرداختن

صادر و وارد، اندارج دوسیه های حقوقی، جزائی و فیصله های قضات را ملاحظه نموده و در راستای هرچه بهتر شدن اجراءات قضائی واداری به مسئولین آن اداره رهنمود های مفید وارزنده را توصیه نموده و طی یک جلسه با قضات و کارمندان آن محکمه هدايات ذیل را ارایه نمود:
– با مراجعین و طرفین دعوی از سلوک و رفتار نیک کار

بتاریخ ۱۴۴۴/۱۰/۲۶ هـ. ق رئیس عمومی محکمه مرافعه ولایت بغلان با معیتی سید نورآغا «مدنی» امر عمومی تحریرات ریاست محکمه مرافعه از ریاست محکمه شهری پلخمری دیدن نمود.
در این بازدید ضمن بازدید از شعبات محکمه شهری پلخمری و احوال پرسى با قضات و کارمندان، کتاب

رئیس محکمه استیناف ولایت پروان از محکمه ابتدائیه ولسوالی سیدخیل آن ولایت بازدید نمود

و متحدالمآل های ارسالی مقام محترم عالی ستره محکمه ا.ا.ا. را در نظر بگیرید.
۷- خدمات خویر و بهتر برای مردم رنج دیده ولسوالی سیدخیل بدون تاخیر صورت گیرد.
در خاتمه مشکلات و پیشنهادات محکمه مذکور توسط هیئت موظف یادداشت گردید تا جهت بهبود اجراءات مرفوع گردد.
بازدید و جلسه با دعائیه خیر توسط رئیس محکمه استیناف خاتمه یافت.

دوسیه ها جلو گیری گردد.
۳- پابندی به حاضری و رویه نیک با مراجعین در اولویت قرار داده شود.
۴- در رابطه به ترتیب و تنظیم دوسیه جات توجه جدی صورت گیرد تا خود و مراجع مربوطه آن به مشکل اداری و قضائی مواجه نگردد.
۵- عرایض مراجعین توسط رئیس محکمه استیناف استماع شد و در زمینه به آنها رهنمائی های که لازم بود هدایت داده شد.
۶- در اجراءات خویش رعایت از اصولنامه، لوايح

اجراءات قضائی واداری محکمه متذکره را بررسی نموده، مشکلاتی که در روند کاری دوسیه های شان دیده شد برای مسئولین مربوطه آن رهنمائی لازم صورت گرفت. علاوه بر آن رئیس محکمه استیناف روی موارد ذیل نیز تاکید نمود:
۱- ارائه راپور های دوهفته ئی، ربع وار، سالانه و راپور های حاضری ۲۵ روزه با در نظر داشت جدول ها و رهنمائی های مقام عالی ستره محکمه ا.ا.ا. البته بدون تاخیر انجام یابد.
۲- رسیده گی به قضایا باید تسریع یابد که تا از تراکم

بتاریخ ۱۴۴۴/۱۱/۲۳ هـ. ق مطابق ۱۴۰۲/۳/۲۲ هـ. ق ش محترم مولوی روح الله «عبدالسلام» رئیس محکمه استیناف ولایت پروان با معیتی محترم مفتی عزیزالله «حیدری» رئیس دیوان مدنی استیناف از دفاتر کاری محکمه ابتدائیه ولسوالی سیدخیل آن ولایت بازدید به عمل آورد.
در ابتداء جلسه مختصر در دفتر محکمه ابتدائیه با قضات آن ولسوالی تدویر گردید سپس دفاتر حاضری، کتاب ثبت اندراج حقوقی و جزائی، کتاب وارده و صادره، کتاب صورت حال، کتاب ثبت عرایض، و غیره

د ارزگان ولایت د غونډو په تالار کې د عدلي او قضائي ارگانونو د همغږۍ غونډه تر سره شوه

خبرې وکړې او ټولو رئیسانو خپل مشکلات او ستونزې د شیخ صاحب سره شریکې کړې او زیاته خوشحالی یې څرگنده کړه، چې ټول مشکلات او ستونزې یې په همغږۍ سره حل کيږي او خوښي یې وښودل، چې د عدلي او قضائي ارگانونو د همغږۍ جلسه ډېره مفیده ده، که په هر ریاست کې ستونزې او مشکلات وي، نو هغه ته د اصولو مطابق د حل لاره پیدا کيږي.
یاده جلسه د زراعت رئیس مولوي عبدالصمد (مقبول) په دعا سره پای ته ورسېده.

کړې، او کوم مشکل چې په هر ریاست کې وي، هغه مشکل په همغږۍ حل کيږي.
د خبرو په دوام کې شیخ صاحب د قضاء اړوند خبرې هم وکړې او ویې ویل، چې په هر ملک کې محکمه او قضاء شتون ولري، نو د یو ملک جوړېدل په محکمه پوري اړوند ده، که چیرې شریعت وي او په محکمه کې عدل وي او د شریعت په رڼا کې د خلکو کارونه خلاصیږي، نو هغه ملک به هیڅ وخت پر شا رانه سي او د پرمختګ په حال کې به وي.

د قوماندانی سرپرست قومندان ملا عتیق الله (ناظم)، آمرجنائي ملاکل آغا (عادل)، د ولایت مقام رئیس دفتر ملا جمیل الله (هارون)، د عدلیې ریاست مسؤل مفتی محمدنبی، د اقوامو او قبایلو آمر مولوي عبدالرشید او د مرافعه محکمې مدیر اجرائیه محب الله (نظري) گډون درلود.
غونډه د قرانکریم په څو مبارکو ایاتونو پیل شوه، چې ورپسې د مرافعه محکمې عمومي رئیس د یادي همغږۍ جلسې پر اهمیت خبرې وکړې او ویې ویل، دا جلسه ډېره گټوره ده، ځکه چې د زیاتو ادارو رئیسانو پکښې گډون منجر په قتل سره نه وي، اختطاف کوونکی نظامي شخص وي یا غیر نظامي شخص وي. د حل او فصل صلاحیت یې نظامي محاکمو ته ورکړل شوی دی اوس پوښتنه دا ده: چې د ولسوالیو محاکم د یادو موضوعاتو د حل او فصل صلاحیت لري او که د ولسوالیو یاد موضوعات هم نظامي محاکمو ته واستول شي؟

د ۲۲ ذوالقعدة/ ۱۴۴۴ هـ. ق نېټه د ارزگان ولایت د مرافعه محکمې د عمومي رئیس الحاج شیخ مولوي سخیداد (ابوالتقي) په مشرۍ د ارزگان ولایت د غونډو په تالار کې د عدلي او قضائي ارگانونو د همغږۍ جلسه تر سره شوه. په یاده غونډه کې د ارزگان ولایت مرستیال والي مولوي بازي گل آخند، د ښاري ابتدائیه محکمې سرپرست رئیس مولوي کلیم الله صاحب، د امر بالمعروف او نهی عن المنکر رئیس مولوي کریم الله (فقیر)، د زراعت رئیس مولوي عبدالصمد (مقبول)، د څارنوالی رئیس ملا عصمت الله (حاجی عمر)، د محبس مسؤل عبدالخان (همت)،

د سترې محکمې متحدالمآلونه...

د متحدالمآل نېټه: ۵۲

نېټه: ۱۴۴۴/۱۰/۳۰ هـ ق

مختلفو مراحلو کې دي د مثال په توګه: (په ځینو کې صورت دعوه راوړل شوې وي، صورت دعوه او دفع دواړه راوړل شوي وي، فیصله ترتیب شوي وي یوازې ابلاغ یې پاته وي، د استیناف یا تمیز لخوا نقض شوې وي یا هم ذکر شوي مراحل د صورت دعوي دفع دعوي ابلاغ چې ذکر سوه د استیناف یا تمیز په مرحله کې قرار ولري) په دې ټولو صورتونو کې دي موضوع وروستني دیوان (چې د موضوع د حل او فصل صلاحیت ورته ورکول سوی دی) ته واستول سي، هغه دي واخلې او حق د اولیت دي ورکړي تر څو د یادو موضوعاتو د ځنډ یوه اندازه مخنیوی وسي.)
بناءً د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې د عالی شورا پورته تحریر شوی هدایت د دې متحدالمآل په توسط د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې مربوط ریاستونو، تمیزونو، دیوانونو، مرافعه او ابتدائیه محکمو ته واستول شو تر څو د هغې په رڼا کې شرعي او اصولي کړني تر سره شي.

په یاده غونډه کې نورو رئیسانو هم په خپل نوبت سره بناءً یاد موضوعات چې په ذکر شوي مراحلو کې قرار ولري نو مخکنی دیوان (چې موضوع ورڅخه نقل سوې ده) یې د حل او فصل صلاحیت لري او که وروستني دیوان (چې موضوع ورته نقل شوي ده) ته واستول شي؟
په اړه یې د سترې محکمې عالی شورا د تصویب نمبر (۳۸) مورخ ۱۴۴۴/۱۰/۲۰ هـ ق د دریمې پریکړې په اساس داسې هدایت وکړ:
(الف: هغه ډلې چې د اسلامي امارت په ضد مسلحانه فعالیت کوي او د اختطاف ټول موضوعات که منجر په قتل سره وي یا منجر په قتل سره نه وي، اختطاف کوونکی نظامي شخص وي یا غیر نظامي شخص وي، د حل او فصل صلاحیت یې نظامي محاکمو ته ورکړل شوی دی نو په دې اساس د یادو جرمونو مرتکبین که په ولسوالی کې وي او که په ولایت کې وي موضوع یې د نظامي محاکمو مربوط ده د ولسوالی محاکم یې د حل او فصل کولو صلاحیت نه لري.
ب: هغه موضوعات چې مخکې د یوه دیوان مربوط وه اوس بل دیوان یا نظامي محاکمو ته ورکول سوي دي او په

۱- په ځینو موضوعاتو کې مخکني دیوان ته صورت دعوه راوړل شوې وي.
۲- صورت دعوه او دفع دواړه راوړل شوي وي.
۳- فیصله ترتیب شوي وي یوازې ابلاغ یې پاته وي.
۴- د استیناف یا تمیز لخوا نقض شوې وي.
۵- مخکني مراحل د صورت دعوي دفع دعوي ابلاغ چې ذکر سوه یاد موضوعات په استیناف یا تمیز کې په دغه مراحلو کې قرار لري.

د سترې محکمې متحدالمآلونه...

د متحدالمآل ګڼه: ۵۳

نېټه: ۱۴۴۴/۱۱/۹ هـ ق

د افغانستان اسلامي امارت د تمیزونو، دېوانونو، مراغه او ابتدائیه محکمو قدرمنو منسوبینو ته!

السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته

وبعد: په تاریخ ۱۴۴۴/۱۰/۲۷ هـ ق چې د ۱۴۰۲ هجري لمريز کال د ثور میاشتې د اووه ویشتمې (۲۷) نېټې سره سمون خوري، د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې د عالي شورا غونډه دائره شوه چې د يادي غونډي

د متحدالمآل ګڼه: ۵۴

نېټه: ۱۴۴۴/۱۱/۱۲ هـ ق

د افغانستان اسلامي امارت د تمیزونو، دېوانونو، مراغه او ابتدائیه محکمو قدرمنو منسوبینو ته!

السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته

وبعد: په تاریخ ۱۴۴۴/۱۰/۲۷ هـ ق چې د ۱۴۰۲ هجري لمريز کال د ثور میاشتې د اووه ویشتمې (۲۷) نېټې سره سمون خوري، د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې د عالي شورا غونډه دائره شوه چې

د متحدالمآل ګڼه: ۵۵

نېټه: ۱۴۴۴/۱۱/۱۵ هـ ق

د افغانستان اسلامي امارت د تمیزونو، دېوانونو، مراغه او ابتدائیه محکمو قدرمنو منسوبینو ته!

السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته

وبعد: د کابل ولایت د څلورم زون ابتدائیه محکمې پیشنهاد نمبر (۲۲۱۲) مورخ ۱۴۴۴/۱۱/۳ هـ ق رارسیدلی

د متحدالمآل ګڼه: ۵۶

نېټه: ۱۴۴۴/۱۱/۱۸ هـ ق

د افغانستان اسلامي امارت د تمیزونو، دېوانونو، مراغه او ابتدائیه محکمو قدرمنو منسوبینو ته!

السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته

وبعد: په تاریخ ۱۱ - ۱۱/۱۲/۱۴۴۴ هـ ق چې د ۱۴۰۲ هجري لمريز کال د جوزا میاشتې د (۱۰ - ۱۱) نېټې سره سمون خوري، د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې د عالي شورا غونډه دائره شوه چې د يادي غونډي اتمه موضوع داسې وه: ((د سعید الله ولد حیات محمد او مدعي عليه قضایای امارت د (۲۳) جریبه او (۱۲) بسوي او ۷ بسواسه ځمکي

څلورمه موضوع داسې وه: ((د ماليې وزارت د مکتوب نمبر (RVPO-۵۳) په توسط غوښتنه کې وه تر څو محاکمو ته هدايت وشي چې د هغو ماليه ورکونکو چې د حکم اطاعت نه کوي او ماليه په خپل وخت نه تحویلوي د هغو د تأديب لپاره دي د مالیاتو د چارو د ادارې د قانون د (۲۳ او ۲۴) مادې کمافی السابق عملي شي، په اړه يې د سترې محکمې د تدقیق او مطالعاتو عمومي ریاست نظر ورکړي دی چې د يادو مادو عملي کول د شریعت له نظره کوم مشکل نلري.))

په اړه يې د سترې محکمې عالي شورا د تصویب نمبر (۳۹) د يادي غونډي اوومه موضوع داسې وه: ((د سترې محکمې عالي شورا په مجلس مورخ ۱۴۴۴/۸/۱ هـ ق کې د تصویب نمبر (۳۱) د دریمې پریکړې په اساس د دیوانونو په (الف او با) څانگو د ویشلو د ترتیب په باره کې هدايت شوی وو چې ياد هدايت په تاریخ ۱۴۴۴/۸/۴ هـ ق د سترې محکمې د منابع بشري عمومي ریاست ته استول شوی او د هغه مطابق په ځینو محاکمو کې دیوانونه په (الف او با) ویشل شوي اوس پوښتنه داده: چې يوه موضوع د يوه دیوان

چې خلاصه يې داسې ده: (د ځیني محکمو او دیوانونو رئیسان صاحبان او مفتیان صاحبان غواړي چې د ۱۴۴۴ هـ ق کال د حج فریضي د اداء کولو په موخه سعودي عربستان ته سفر وکړي، پوښتنه دا ده: چې د يادو رئیسانو صاحبانو تر راستنېدلو پوري بل شخص د سرپرست په توگه تعین شي او يا هم د محاکمو اجراءات د تصمیم نیولو په اړه د رئیسانو صاحبانو تر راستنېدلو پوري بند شي؟)

د غصب دعوی چې د تیري ادارې د غصب املاک اختصاصي محکمې لخوا د نوموړې د موکلینو په نفع فیصله شوي او د تطبیق غوښتنه کړي وه چې د مرکزي تمیز عالي ریاست د مکتوب نمبر (۵۵۴ پر ۲۱۱۲) مورخ ۱۴۴۴/۵/۱۳ هـ ق په توسط د تیري اداري اختصاصي محکمې ته راجع شوی ده، اوس پوښتنه داده چې: د غصب املاک امارتي په موضوعاتو کې چې د تیري ادارې اختصاصي محکمې فیصلې صادرې کړي وي اوس د بیا څیړلو لپاره اختصاصي محکمې ته واستول شي يا د ځمکو د غصب د مخنیوي او د غصب شويو ځمکو د استرداد کمیسیون ته؟

مورخ ۱۴۴۴/۱۰/۲۷ هـ ق د څلورمې پریکړې په اساس داسي هدايت وکړ: ((محاکم کولای شي چې د مالیاتي ادارو د غوښتنې په اساس د هغه ماليه ورکونکو په باره کې چې ماليه په خپل وخت نه تحویلوي، د ممنوع الخروجي او يا هم د مدعی عليه د ملکیت د بندولو قرار صادرکړي.

که چیري مالیات د مدعی عليه د ملکیت د عوائدو څخه اجراء کېدلای سي په دغه صورت کې دي د عوائدو څخه د مالیاتو د اجراء قرار صادر کړي او که د عوائدو څخه مالیات نه پوره کېدل يا يې عوائد نه لرل د مدعی عليه

په يوه جزء کې وي او د موضوع يو جانب د همدې دیوان بل جزء ته تبدیل غواړي آیا دغه تبدیل کېدلای شي او که نه؟))

په اړه يې د سترې محکمې عالي شورا د تصویب نمبر (۳۹) مورخ ۱۴۴۴/۱۰/۲۷ هـ ق د اوومې پریکړې په اساس داسي هدايت وکړ:

((که يوه موضوع د يوه دیوان په يوه جزء کې وي او د موضوع يو جانب د همدې دیوان بل جزء ته تبدیل غواړي دغه تبدیل دې نه ورکول کېږي که ضرورت

د پورته ذکر شوي پیشنهاد خلاصه مو د سترې محکمې محترم مقام ته وړاندې کړه، د سترې محکمې محترم مقام يې په اړه د حکم مورخ ۱۴۴۴/۱۱/۹ هـ ق په اساس داسي هدايت وکړ:

((وعليکم السلام ورحمت الله وبرکاته! ياده موضوع کې دي د مشکل د حل لپاره خپل پرخای سرپرست مقرر کړي ترڅو د محاکمو کارونه ونه ځنډیږي.

يادونه: ياد موضوعات د مشرتابه محترم مقام د حکم مورخ ذوالحجه الحرام ۱۴۴۳ هـ ق په توسط د تیري ادارې اختصاصي محاکمو مربوط بلل سوي او د حکم مورخ ۱۴۴۴/۳/۷ هـ ق په توسط د غصب د محنيوي د کمیسیون مربوط بلل سوي دي.))

په اړه يې د سترې محکمې عالي شورا د تصویب نمبر (۴۰) مورخ ۱۱ - ۱۱/۱۲/۱۴۴۴ هـ ق د اتمي پریکړې په اساس د يادي موضوع په اړه په لاندې ډول هدايت وکړ:

((د امارتي املاکو هغه موضوعات چې په اختصاصيه محاکمو کې اصولي جریان ورکړل شوی هغه دي په

د ملکیت د څرخولو ضرورت وو په دغه صورت کې به محکمه د مدعی عليه د ملکیت د څرخولو هدايت د سترې محکمې د محترم مقام څخه غواړي تر هغه وروسته به د هدايت موافق عمل تر سره کوي.))

بناءً د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې د عالي شورا پورته تحرير شوی هدايت د دې متحدالمآل په توسط د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې مربوط ریاستونو، تمیزونو، دیوانونو، مراغه او ابتدائیه محکمو ته واستول شو تر څو د هغې په رڼا کې شرعي او اصولي کړني تر سره شي.

د تبدیل وو د اصولو مطابق دې بل دیوان ته تبدیل (غواړي.))

بناءً د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې د عالي شورا پورته تحرير شوی هدايت د دې متحدالمآل په توسط د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې مربوط ریاستونو، تمیزونو، دیوانونو، مراغه او ابتدائیه محکمو ته واستول شو تر څو د هغې په رڼا کې شرعي او اصولي کړني تر سره شي.

دارالانشاء دي متحدالمآل ټولو محاکمو ته واستوي.)) بناءً د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې د محترم مقام پورته تحرير شوی هدايت د دې متحدالمآل په توسط د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې مربوط ریاستونو، تمیزونو، دیوانونو، مراغه او ابتدائیه محکمو ته واستول شو تر څو د هغې په رڼا کې شرعي او اصولي کړني تر سره شي.

اختصاصيه محاکمو کې فیصله شي او هغه موضوعات چې په اختصاصيه محاکمو کې اصولي جریان نه دی ورکړل شوی هغه دي د ځمکو د غصب د مخنیوي او د غصب شويو ځمکو د استرداد کمیسیون ته واستول شي.))

بناءً د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې د محترم مقام پورته تحرير شوی هدايت د دې متحدالمآل په توسط د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې مربوط ریاستونو، تمیزونو، دیوانونو، مراغه او ابتدائیه محکمو ته واستول شو تر څو د هغې په رڼا کې شرعي او اصولي کړني تر سره شي.

جلسه اداری محکمه ابتدائیه زون چهارم شهر کابل دایر گردید

- دو مرتبه (در ۱۵ و ۳۰ هر ماه) به مدیریت عمومی تحریرات ریاست عمومی ارسال تا به اجراءات بعدی در وقت معین ترتیب شود.
- در پایان جلسه، رؤسای دواوین اظهار همکاری همه جانبه نمودند و اطاعت از اوامر و هدايات فوق را لازمی پنداشتند و جلسه با دعائیه خیر به پایان رسید.
- ۳- در قضایای جزائی که ایجاب تحقیقات بیشتر را مینماید بعد از جلسه ابتدائی، جلسات بعدی آن باید پی هم گرفته شود تا معیاد معینه رسیدگی به دوسیه ها جزائی در محاکم ابتدائیه مراعت شده باشد.
- ۴- رؤسای دواوین مکلف اند هر پانزده روز بعد از اجراءات کارمندان تحت اثر شان نظارت نمایند.
- ۵- راپور های اجراءات دواوین شان را در هر ماه

- ۱- رؤسای محترم دواوین مکلف اند هدايت مقام را در نظر گرفته در رسیدگی به قضایا نوبت را مراعت نمایند.
- ۲- قضایایکه دارای چندین بُعد میباشد جهت رسیدگی به آنها متحدالمآل شماره ۵۱ ریاست محترم دارالانشاء مقام عالی ستره محکمه باید در نظر گرفته شود.

- ۳- در قضایای آتی داده شد:

- ۱- رؤسای محترم دواوین مکلف اند هدايت مقام را در نظر گرفته در رسیدگی به قضایا نوبت را مراعت نمایند.
- ۲- قضایایکه دارای چندین بُعد میباشد جهت رسیدگی به آنها متحدالمآل شماره ۵۱ ریاست محترم دارالانشاء مقام عالی ستره محکمه باید در نظر گرفته شود.